

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

PYTANIA I ODPOWIEDZI – DZIAŁANIE 3.1 PRODUKCJA I DYSTRYBUCJA ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

1. Czy w ramach ogłoszonego przez DIP konkursu do 3.1 jest możliwość zakupu pompy ciepła?

W ramach ogłoszonego konkursu istnieje możliwość dofinansowania zakupu pomp ciepła.

2. Czy w ramach konkursu 3.1 możliwe do dofinansowania są również działania prosumenckie?

W ramach tego działania, mogą być dofinansowywane projekty realizowane jedynie przez Wnioskodawców/Partnerów i na ich rzecz wymienionych w katalogu „Typy Beneficjentów” (pkt. 6 Regulaminu konkursu). W związku z tym nie ma możliwości wsparcia, w ramach tego działania - innych jednostek/osób niż wymienione jak powyżej (np. osób fizycznych). Jednocześnie informujemy, iż przewiduje się ogłoszenie odrębnego konkursu na projekty prosumenckie na rzecz osób fizycznych (realizowane w formule projektów grantowych). Szczegóły dot. tego naboru pojawią się w KWIETNIU br. (w SZOOP oraz harmonogramie naborów).

3. Mając na uwadze postanowienia Umowy partnerstwa oraz zasady demarkacji pomiędzy krajowymi i regionalnymi programami operacyjnymi, czy należy zakładać, że projekty dotyczące instalacji prosumenckich OZE (do 40 kW mocy, na budynkach mieszkalnych) realizowane w ramach RPO będą wyłączone z reżimu pomocy publicznej?

Wytwarzanie energii w instalacjach OZE z możliwością jej sprzedaży jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów unijnych, ponieważ stanowi oferowanie towaru (energii) na rynku. Podmioty wytwarzające taką energię, dostarczając ją do sieci konkurują z innymi podmiotami wytwarzającymi energię. Nie ma przy tym znaczenia wielkość sprzedaży ani skala możliwej konkurencji. Aby produkcja energii z instalacji OZE nie była traktowana jak działalność gospodarcza, wymagane jest by instalacja ta była tzw. instalacją off-grid, która uniemożliwia wprowadzenie wyprodukowanej energii do sieci.

4. Czy możliwe jest aplikowanie przez przedsiębiorstwo, które dotychczas nie uzyskiwało przychodów z prowadzenia działalności energetycznej, natomiast na moment składania wniosku o dofinansowanie w dokumencie rejestrowym będzie widniał odpowiedni PKD związany z produkcją energii elektrycznej? Działalność w tym zakresie jest prowadzona natomiast sama produkcja energii elektrycznej rozpocznie się z chwilą zrealizowania projektu objętego wnioskiem o dofinansowanie.

Wsparcie może zostać udzielone wyłącznie przedsiębiorstwom energetycznym w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.). Przedsiębiorstwem energetycznym w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tj. Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.) jest podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji paliw albo energii lub obrotu nimi.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Za działalność w zakresie wytwarzania paliw lub energii będzie uznane faktyczne wykonywanie przedmiotowej działalności jak również czynności przygotowujące do rozpoczęcia tejże działalności tj. działalność organizacyjna (koszty dot. analiz, badań), marketingowa. Oznacza to, że w ramach działania będą mogły aplikować również przedsiębiorstwa, które jeszcze nie wytwarzają, przetwarzają, magazynują, przesyłają, trudnią się dystrybucją paliw albo energii lub trudnią się obrotem nimi, ale ponoszą koszty związane z tą działalnością. Sam wpis PKD nie wystarczy, ponieważ jest to działanie czysto techniczne. To, że przedsiębiorca ma w KRS/CEIDG jakiś kod PKD związany z tą działalnością nie przesądza o tym, że taką działalność prowadzi.

5. Czy wymieniona w regulaminie lista instalacji OZE w ramach przedmiotu projektu, jest listą zamkniętą? Czy np. pompa ciepła powietrze-woda wpisuje się w niniejszy nabór?

W ramach działania 3.1 RPO WD możemy traktować katalog rodzajów OZE jako otwarty, tj. dopuszczona jest możliwość wspierania innych rodzajów OZE niewymienionych w SZOOP w działaniu 3.1. - zgodnych z ustawą o odnawialnych źródłach energii. Jednocześnie nie ma określonego dla nich podziału kraj/region (w odniesieniu do mocy), tj. przyjmuje się, że mogą być one wspierane jedynie w ramach programów regionalnych.

6. Czy możliwe są instalacje gdzie część energii będzie wykorzystywana na potrzeby beneficjenta a część odsprzedawana?

W ramach działania możliwe są do dofinansowania zarówno instalacje off-grid (które uniemożliwiają wprowadzenie wyprodukowanej energii do sieci) jak i on-grid (umożliwiające wprowadzenie wyprodukowanej energii do sieci).

7. Czy przedsiębiorca z sektora MŚP może ubiegać się o dofinansowanie w ramach działania 3.1 Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych?

W przypadku MŚP muszą one spełniać najpierw definicję przedsiębiorstw energetycznych by móc być beneficjentem w ramach działania 3.1.

8. Czy wsparcie zakłada dofinansowanie jedynie budowy i modernizacji? Czy możemy również dofinansować tylko budowę lub tylko modernizację? Zapis z SZOOP „...polegające na budowie oraz modernizacji ...”.

Przez te zapisy należy rozumieć możliwość realizacji przedsięwzięć dot. tylko budowy lub tylko modernizacji lub i budowy i modernizacji.

9. Jak traktowane będą Jednostki Samorządu Terytorialnego? Jako duże przedsiębiorstwa?

JST będzie traktowane jako duże przedsiębiorstwo.

10. Czy spółka komunalna, prawa handlowego, jest jednostką organizacyjną JST i może brać udział w konkursie 3.1 Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych?

Spółka komunalna, którą jednostka samorządu terytorialnego utworzyła oraz w której posiada przynajmniej więcej niż połowę (ponad 50%) kapitału zakładowego lub akcji, jest jednostką organizacyjną JST i może brać udział w ww. konkursie.

11. Czy projekt realizowany przez Spółdzielnie Mieszkaniową będzie objęty pomocą publiczną?

Wszystkie projekty, w wyniku realizacji, których energia będzie wprowadzana do sieci energetycznej, będą projektami objętymi pomocą publiczną. Nie ma tutaj znaczenia, jaki podmiot wnioskuje o dofinansowanie. Jedynie projekty oparte o instalacje off-grid mogą nie być objęte pomocą publiczną.

12. Kiedy należy dostarczyć decyzje środowiskowe oraz pozwolenie budowlane odnośnie planowanej inwestycji w ramach działania 3.1?

Zgodnie z dokumentacją konkursową - decyzja środowiskowa wymagana jest na etapie składania Wniosku o dofinansowanie. Dla tych inwestycji, które nie wymagają decyzji środowiskowych Wnioskodawcy będą zobowiązani załączyć Oświadczenie OOŚ. Natomiast, jeśli chodzi o pozwolenie na budowę to takowe należy dołączyć najpóźniej na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie.

13. Kiedy należy dostarczyć warunki przyłączenia do sieci energetycznej?

Warunki przyłączenia do sieci energetycznej należy dostarczyć najpóźniej na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie.

14. Czy miasto może zrealizować projekt na rzecz swoich mieszkańców? Czy miasto może w ramach projektu zainstalować instalacje fotowoltaiczne na prywatnych domach mieszkańców?

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na to, że zarówno podmiot realizujący projekt jak i podmiot/y przyłączane do sieci (w tym przypadku nieruchomości należące do mieszkańców) muszą znajdować się w katalogu potencjalnych beneficjentów. Znaczenie ma więc tutaj zależność kto realizuje i dla kogo realizuje projekt. Mając na uwadze powyższe, nie ma możliwości finansowania tego typu przedsięwzięć w ramach konkursu 3.1, ponieważ osoby fizyczne, które są właścicielami przyłączanych nieruchomości, nie wpisują się w katalog beneficjentów ww. konkursu.

15. Czy jeden wnioskodawca może złożyć tylko 1 wniosek w ramach konkursu 3.1?

Jeden wnioskodawca może złożyć więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie w ramach ww. konkursu.

16. Zgodnie z treścią art. 41 ust. 6 rozporządzenia nr 651/2014, dopuszczalne są trzy sposoby określenia kosztów kwalifikowalnych. Czy scenariusz wybiera Wnioskodawca?

Obowiązek prawidłowego określenia kosztów kwalifikowalnych należy do podmiotu ubiegającego się o udzielenie pomocy, czego dokonuje we wniosku. Natomiast podmiot udzielający pomocy w każdym przypadku jest zobowiązany do weryfikacji i potwierdzenia poprawności wskazania dokonanego przez wnioskodawcę.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

17. W scenariuszu 2 (art. 41 ust. 6 lit. b) wskazano, że koszty można określić poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji – wyjaśnienia wymaga jak należy rozumieć podobną, mniej przyjazną dla środowiska inwestycję oraz w jaki sposób obliczać różnicę?

Zgodnie z treścią art. 41 ust. 6 rozporządzenia nr 651/2014, dopuszczalne są trzy sposoby określenia kosztów kwalifikowalnych. Pierwszy z nich (art. 41 ust. 6 lit. a) znajdzie zastosowanie, gdy z całości projektu inwestycyjnego możliwym jest wyodrębnienie dodatkowych kosztów (które zasadniczo stanowić mogą osobną inwestycję) związanych bezpośrednio z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska. W takim przypadku kosztem kwalifikowalnym będą wyodrębnione, dodatkowe koszty inwestycji.

W drugim przypadku określania kosztów kwalifikowalnych (art. 41 ust. 6 lit. b), tj. gdy *koszty inwestycji w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych można określić poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie została by przeprowadzona w przypadku braku pomocy, taka różnica między kosztami obu inwestycji określa koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych i stanowi koszty kwalifikowalne*. Określenie inwestycji referencyjnej oraz ograniczenie kosztów kwalifikowalnych do różnicy pomiędzy inwestycją wspieraną a inwestycją referencyjną ma prowadzić do zapewnienia, że pomoc publiczna zostanie ograniczona jedynie do części inwestycji związanej z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska.

W tym kontekście należy zauważyć, że inwestycja referencyjna powinna zostać ustalona przede wszystkim w oparciu o kryteria techniczne i ekonomiczne. Inwestycją porównywalną pod względem technicznym będzie w takim przypadku inwestycja o takich samych zdolnościach wytwórczych i wszystkich innych parametrach technicznych (z wyjątkiem tych, które są bezpośrednio związane z dodatkowymi inwestycjami w zamierzony cel). Dodatkowo, musi być ona wiarygodną ekonomicznie alternatywą dla ocenianej inwestycji. Należy jednak podkreślić, że ustalenie wiarygodnej ekonomicznie alternatywy powinno zostać przeprowadzone w odniesieniu do samej inwestycji (a nie do ekonomicznego uzasadnienia decyzji inwestycyjnej beneficjenta, czyli niezależnie np. od ewentualnych, jedynie potencjalnie możliwych korzyści związanych np. z wyborem najtańszej z możliwych opcji) i polegać na właściwym oszacowaniu kosztów inwestycji referencyjnej. Ma być ona wiarygodną, ale niekoniecznie najtańszą dostępną opcją.

W przypadku pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych za inwestycje referencyjną należy uznać:

- przy produkcji energii elektrycznej - tradycyjną elektrownię o takiej samej mocy pod względem efektywnej produkcji energii,
- przy produkcji energii cieplnej - tradycyjny system ciepłowniczy o takiej samej mocy pod względem efektywnej produkcji energii.

Prawidłowe określenie inwestycji referencyjnej dla danej inwestycji OZE uzależnione będzie każdorazowo od konkretnego stanu faktycznego, gdyż inwestycja referencyjna musi odpowiadać zakresowi prac faktycznie przeprowadzonych w ramach zrealizowanej przez wnioskodawcę inwestycji (np. modernizacja, zwiększenie mocy, budowa nowej instalacji). Natomiast wybór jednego ze scenariuszy obliczania kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w art. 41 ust. 6 lit. a-c, powinien być uzależniony od obiektywnego kryterium możliwości wyodrębnienia kosztów niezbędnych do

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

DOLNY
ŚLĄSK

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

propagowania wytwarzania energii z OZE, bezpośrednio związanych z osiągnięciem wyższego poziomu ochrony środowiska. Jeżeli koszty te można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, to nie ma potrzeby określania inwestycji referencyjnej. Taka sytuacja zachodzi najczęściej, gdy zakres prac przeprowadzonych przez wnioskodawcę jest ograniczony do zakupu i montażu dodatkowego elementu w już istniejącej instalacji (np. zwiększenie mocy istniejącej farmy fotowoltaicznej poprzez zainstalowanie dodatkowych paneli PV). Natomiast w przypadku budowy nowej instalacji lub modernizacji instalacji istniejącej, do określenia kosztów kwalifikowalnych zwykle będzie mieć zastosowanie art. 41 ust. 6 lit. b rozporządzenia nr 651/2014, ponieważ nie wszystkie poniesione przez wnioskodawcę koszty będą bezpośrednio związane z propagowaniem wytwarzania energii z OZE.

18. W scenariuszu 3 (art. 41 ust. 6 lit. c) wskazano, że w przypadku niektórych małych instalacji, gdzie nie można określić mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji (...) koszty kwalifikowane stanowią całkowite koszty inwestycji w celu osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska - wyjaśnienia wymaga jakie to są *niektóre małe instalacje* oraz jak rozumieć *osiągnięcie wyższego poziomu ochrony środowiska*.

Rozporządzenie nr 651/2014 nie zawiera precyzyjnej definicji tzw. małych instalacji (w szczególności odnoszącej się do wielkości ich zainstalowanej mocy), która mogłaby być stosowana na potrzeby udzielania pomocy inwestycyjnej w oparciu o art. 41 tego rozporządzenia. Należałoby więc przyjąć, że dla stwierdzenia, czy dana instalacja może być traktowana jako tzw. mała instalacja w rozumieniu art. 41 ust. 6 lit. c rozporządzenia nr 651/2014, decydujący będzie jedynie brak dającej się ustalić wiarygodnej inwestycji referencyjnej (ze względu na wielkość instalacji). Taka ocena powinna zostać przeprowadzona indywidualnie dla każdej inwestycji. W oparciu o wyjaśnienia przekazane przez Komisję Europejską można założyć, że z tzw. małą instalacją mielibyśmy przykładowo do czynienia w przypadku, gdy inwestycja w odnawialne źródło energii miałaby dostarczyć przedsiębiorcy jedynie dodatkowe i uzupełniające źródło energii, służące ograniczeniu wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł konwencjonalnych. W takim przypadku scenariuszem alternatywnym dla realizacji projektu byłoby nieprzeprowadzenie żadnej inwestycji, gdyż przedsiębiorca mógłby swoje zapotrzebowanie na energię zaspokoić w całości w dotychczasowy sposób.

Można przyjąć, że w przypadku krajowych uwarunkowań przepis ten dotyczy mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy o odnawialnych źródłach energii, tj. instalacji o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW.

19. Czy fakt podłączenia instalacji do sieci energetycznej (budowane instalacje zostaną podłączone do sieci energetycznej) jest jednoznaczny z wystąpieniem pomocy publicznej w projekcie?

Jeśli energia wytwarzana w instalacji odnawialnego źródła energii będzie udostępniana na rynku, wówczas wsparcie na zakup i montaż tej instalacji będzie stanowiło pomoc publiczną. Z opisu Państwa projektu wynika, że uzyskana energia będzie przeznaczona nie tylko na własne potrzeby, bo instalacja ma być podłączona do sieci, a nadwyżki w produkcji energia zostaną sprzedane. Warto podkreślić, że w kontekście przepisów o pomocy publicznej wytwarzanie energii w mikroinstalacjach jest działalnością gospodarczą z uwagi na samą tylko możliwość sprzedaży energii (bez względu na jej skalę).

20. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej Wnioskodawca (również Spółdzielnia Mieszkaniowa) jest zobowiązana do określenia swojego statusu przedsiębiorstwa. Zgodnie z

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

przeprowadzonym badaniem SM jest średnim przedsiębiorstwem. Zgodnie ROZPORZĄDZENIEM KOMISJI (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu średnie przedsiębiorstwo może otrzymać dofinansowanie o wartości do 70% wydatków kwalifikowalnych art. 107 i 108 Traktatu Art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych oraz mając na uwadze zapisy Regulaminu konkurs - (jeżeli koszty inwestycji w produkcję energii ze źródeł odnawialnych można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, na przykład jako łatwy do wyodrębnienia dodatkowy element w już istniejącym obiekcie, taki koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych stanowi koszty kwalifikowalne)?

Tak, średnie przedsiębiorstwo w opisanym przypadku może otrzymać dofinansowanie w wysokości do 70% wydatków kwalifikowalnych. Proszę pamiętać, że punktem wyjścia do obliczenia poziomu maksymalnego dofinansowania kosztów kwalifikowalnych jest **sposób ich ustalenia**. Następnie do tak określonego poziomu dofinansowania, w zależności od rodzaju obszaru objętego pomocą i wielkości przedsiębiorstwa, są dodawane punkty procentowe, które zwiększają jego wartość. **Średnie przedsiębiorstwo może więc otrzymać dofinansowanie w wysokości do 70% wartości kosztów kwalifikowalnych w przypadku, gdy** koszty kwalifikowalne zostaną ustalone w sposób opisany poniżej – zgodnie z punktem 1 lub punktem 2:

1. koszty inwestycji w produkcję energii ze źródeł odnawialnych można wyodrębnić z całkowitych kosztów inwestycji jako oddzielną inwestycję, na przykład jako łatwy do wyodrębnienia dodatkowy element w już istniejącym obiekcie – taki koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych stanowi koszty kwalifikowalne;
2. koszty inwestycji w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych można określić poprzez odniesienie do podobnej, mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, która prawdopodobnie została przeprowadzona w przypadku braku pomocy – taka różnica między kosztami obu inwestycji określa koszt związany z energią ze źródeł odnawialnych i stanowi koszty kwalifikowalne).

W przypadku niektórych małych instalacji, gdzie nie można określić mniej przyjaznej dla środowiska inwestycji, gdyż nie istnieją zakłady o ograniczonej wielkości, koszty kwalifikowalne stanowią całkowite koszty inwestycji w celu osiągnięcia wyższego poziomu ochrony środowiska – wówczas średnie przedsiębiorstwo może otrzymać dofinansowanie nieprzekraczające 55% kosztów kwalifikowalnych.

21. W związku z wystąpieniem pomocy publicznej oraz możliwością otrzymania do 70% dofinansowania dla średniego przedsiębiorstwa, oraz mając na uwadze zakres realizacji projektu, istnieje możliwość wystąpienia luki finansowej lub dochodu w projekcie? Informacje o możliwości wystąpienia dochodu w projekcie są zawarte w Instrukcja wypełniania Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Działanie 3.1 „Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych – konkursy horyzontalne” - sekcja J strona 23. Czy w przypadku jeżeli wartość projektu przekracza 1 mln euro ale nie jesteśmy dużym przedsiębiorstwem nie wystąpi dochód w projekcie ani luka finansowa?

Zgodnie z regulaminem przedmiotowego konkursu konieczność monitorowania dochodu dotyczy dużego przedsiębiorstwa realizującego projekt, którego całkowity koszt kwalifikowalny przed zastosowaniem metod obliczania wskazanych w art. 61 ust. 1-6 rozporządzenia 1303/2013

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

przekracza wartość 1 mln EUR. Na podstawie art. 61 ust. 8 lit. b) z obowiązku stosowania przepisów dotyczących monitorowania dochodu są wyłączone MŚP.

22. Trwałość projektu: zgodnie z zapisami art. 71 Rozporządzenia Rady(WE) nr 1303/2014 z dnia 17 grudnia 2013 trwałość projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności musi być zachowana przez okres pięciu lat od daty zakończenia projektu. W przypadku projektów realizowanych przez MŚP, okres o którym mowa powyżej, wynosi trzy lata od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz Beneficjenta. Czy jako spółdzielnia mieszkaniowa realizująca projekt w którym wystąpi pomoc publiczna (jesteśmy zobowiązani do określenia statusu przedsiębiorstwa) jesteśmy zobligowani do zachowania trwałości projektu przez okres 5 lat czy też 3 lat (jako przedsiębiorstwo MSP)?

Zgodnie z regulaminem przedmiotowego konkursu w przypadku projektów realizowanych przez MŚP okres trwałości projektu wynosi trzy lata od dnia dokonania płatności końcowej na rzecz beneficjenta.

23. Czy do wniosku do działania 3.1 konieczne jest załączanie projektu instalacji fotowoltaicznej?

Wymagane są załączniki, które zostały wskazane w instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie. Załączenie takiego projektu nie jest więc wymagane.

24. W jaki sposób obliczyć koszty kwalifikowalne w konkursie 3.1?

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że obowiązek prawidłowego określenia kosztów kwalifikowalnych należy do podmiotu ubiegającego się o udzielenie pomocy, czego dokonuje we wniosku. Natomiast podmiot udzielający pomocy w każdym przypadku jest zobowiązany do weryfikacji i potwierdzenia poprawności wskazania dokonanego przez wnioskodawcę. Poprawność wyliczenia kosztów będzie więc weryfikowana przez eksperta w trakcie oceny formalnej.

Interpretując zapisy rozporządzenia 651/2014 można stwierdzić, że:

- a) lit. a) – chodzi o projekty dotyczące co do zasady ELEMENTU większej infrastruktury, gdy elementy instalacji OZE i ich koszty można wprost wydzielić w przedsięwzięciu na podstawie dokumentów księgowych, np. dodanie do już istniejącej infrastruktury konwencjonalnej elementów pozwalających na korzystanie z OZE, zwiększenie mocy istniejącej farmy fotowoltaicznej poprzez zainstalowanie dodatkowych paneli PV, przedsięwzięcie obejmuje jednocześnie budowę/modernizację instalacji konwencjonalnej i OZE - mamy wówczas ewidentny podział inwestycji i możliwy do wydzielenia w kosztach inwestycji „koszt dodatkowy” OZE, który właściwie mógłby być kosztem osobnej inwestycji; nie ma potrzeby określania inwestycji referencyjnej;
- b) lit. b) - chodzi o projekty dotyczące CAŁOŚCI infrastruktury, „niepodzielne”, których koszt CAŁKOWITY trzeba porównać z analogiczną inwestycją „tradycyjną” w zakresie dokładnie odpowiadającym projektowi, tzn. ile kosztowałoby zwiększenie mocy w „tradycyjnej” elektrowni, a ile w projektowanej OZE, budowa nowej instalacji OZE i „tradycyjnej”, modernizacja jednego i drugiego typu instalacji w konkretnym zakresie – kosztem

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

DOLNY
ŚLĄSK

DOLNOŚLĄSKA
INSTYTUCJA
POŚREDNICZĄCA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

dotychczas jest wówczas RÓŻNICA pomiędzy kosztami jednej i drugiej inwestycji; jest konieczne określenie inwestycji referencyjnej;

- c) lit. c) – chodzi o projekty analogiczne do tych z lit. b) („niepodzielne”), ale wyłącznie w odniesieniu do „małych instalacji” klasyfikowanych zgodnie z poniższym opisem; jest konieczne określenie inwestycji referencyjnej lub wskazanie jej braku.

Małą instalacją w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014 jest taka instalacja gdzie, biorąc pod uwagę względy techniczne oraz wielkość instalacji, nie można określić inwestycji referencyjnej. Jest to jedyne kryterium wskazane przez unijnego prawodawcę i jako jedyne ma charakter wiążący. W takim przypadku kosztem kwalifikowalnym w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014 są koszty inwestycji.

25. Czy gmina na terenie której będzie realizowana inwestycja musi mieć zatwierdzony Planami Gospodarki Niskoemisyjnej? Czy wystarczy że wnioskodawca złożył do gminy wniosek o wpisanie inwestycji do opracowywanego Planu Gospodarki Niskoemisyjnej?

Weryfikacja kryterium odbywa się na podstawie załącznika do wniosku o dofinansowanie, tj. zaświadczenia od danej gminy czy projekt jest wpisany/wynika z PGN. Tylko wydane przez gminę zaświadczenie że projekt jest wpisany/wynika z Planów Gospodarki Niskoemisyjnej spowoduje że wnioskodawca dostanie punkty za te kryterium.

26. Co to jest element edukacyjny/demonstracyjny? Czy koszty z nim związane będą kwalifikowane?

Przez elementy demonstracyjne należy rozumieć - zademonstrowaną po raz pierwszy w Unii Europejskiej technologię określonego rodzaju oraz stanowiącą istotną innowację, która znacznie odbiega od faktycznego stanu techniki. Natomiast nowa i innowacyjna technologia zgodnie z 651/2014 oznacza nową i niesprawdzoną technologię w porównaniu z aktualną sytuacją w branży, która to technologia niesie z sobą ryzyka niepowodzenia technologicznego lub przemysłowego i nie stanowi optymalizacji ani udoskonalenia istniejącej technologii.

Natomiast przez element edukacyjny – zgodnie z opisem kryterium należy rozumieć między innymi „informowanie odbiorców o określonym efekcie ekologicznym przedsięwzięcia.”

W dokumentach programowych brakuje określonej definicji w tym zakresie. Wobec tego Wnioskodawca posiada dowolność metod informowania odbiorców o efekcie ekologicznym przedsięwzięcia. Koszty związane z tymi elementami mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli oczywiście spełnią powyżej opisane warunki.

27. Czy przygotowywanie dokumentacji konkursowej jest kosztem kwalifikowanym?

Kwalifikowalne są wydatki na przygotowanie dokumentacji projektu (wymaganej prawem krajowym lub wspólnotowym, bądź przez IZ RPO WD) nieprzekraczające **8%** wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu. Limit ten weryfikowany jest jednorazowo na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. Wydatki poniesione na dokumenty o charakterze planistycznym, takie jak Lokalny Plan Rewitalizacji czy Program Gospodarki Niskoemisyjnej nie mogą stanowić kosztów kwalifikowalnych w projekcie.

Niekwalifikowalne są wydatki na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowania oraz wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów.

28. Czy mogliby Państwo podać przykład zastosowania technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) (kryterium merytoryczne specyficzne nr 11)?

Np. zastosowanie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie informacyjno - komunikacyjne.

Pod pojęciem technologii (wg GUS) informacyjnych i komunikacyjnych (w skrócie ICT, z ang. information and communication technologies, nazywanych zamiennie technologiami informacyjno-telekomunikacyjnymi, teleinformatycznymi lub technikami informacyjnymi) kryje się rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej. Węższym pojęciem są technologie informatyczne (IT), które odnoszą się do technologii związanych z komputerami i oprogramowaniem, nie związanych jednak z technologiami komunikacyjnymi i dotyczącymi sieci. Rozwój tych technologii sprawia, że oba pojęcia stają się coraz bardziej spójne, będący przy tym motorem rozwoju cywilizacyjnego, społecznego i gospodarczego."

29. Czym różni się emisja uniknięta od zredukowanej?

W przypadku nowej inwestycji mamy do czynienia z emisją unikniętą.

Natomiast przy modernizacji infrastruktury – redukcja emisji.

W ramach kryterium ocenie podlegać będzie wielkość redukcji emisji CO₂ w % w wyniku realizacji projektu (na podstawie oszczędności energii cieplnej i elektrycznej osiągniętej w wyniku realizacji projektu w oparciu o wskaźniki emisji wg KOBiZE).

30. Czy w przypadku lit. c) możliwe jest automatyczne uznanie za „małą instalację” instalacji do 200 kW.

Małą instalacją w rozumieniu rozporządzenia nr 651/2014 jest taka instalacja gdzie, biorąc pod uwagę względy techniczne oraz wielkość instalacji, nie można określić inwestycji referencyjnej. Jest to jedyne kryterium wskazane przez unijnego prawodawcę i jako jedyne ma charakter wiążący.

31. Czy zasadne jest przypisanie: lit. a) - wyłącznie do modernizacji infrastruktury, lit. b) i c) – wyłącznie do budowy infrastruktury?

Takie rozumienie przepisów rozporządzenia nr 651/2014 należałoby uznać za niewłaściwe. Nie można bowiem wykluczyć sytuacji, w której modernizacja instalacji OZE będzie wymagać określenia kosztów kwalifikowalnych w oparciu o sposób z art. 41 ust. 6 lit. b lub c, a także takiej sytuacji, w której budowa infrastruktury zostanie wsparta przy wykorzystaniu art. 41 ust. 6 lit. a.

32. jak rozumieć „wyższy poziom ochrony środowiska”. Czy uznaje się, że samo zastosowanie OZE (zamiast źródeł konwencjonalnych) jest równoznaczne z osiągnięciem wyższego poziomu środowiska?

Zgodnie z art. 2 pkt 101 rozporządzenia nr 651/2014 ochrona środowiska oznacza: *każde działanie zmierzające do naprawienia wyrządzonej szkody lub zapobiegające wyrządzeniu szkody fizycznemu*

otoczeniu lub zasobom naturalnym poprzez działalność beneficjenta, działanie zmierzające do zmniejszenia ryzyka wystąpienia takiej szkody bądź zachęcające do bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów naturalnych, w tym środki służące oszczędzaniu energii i stosowanie odnawialnych źródeł energii.

W tym kontekście należy zauważyć, że przedmiotowe pojęcie zostało sformułowane w sposób ogólny. Unijny prawodawca w rozporządzeniu nr 651/2014 nie wskazał również jak należy rozumieć sformułowanie *podwyższenie poziomu ochrony środowiska*. Mając to na uwadze można założyć, że w przypadku pomocy udzielanej na podstawie art. 41 rozporządzenia nr 651/2014, montaż instalacji OZE w każdym przypadku będzie traktowany jako zwiększenie poziomu ochrony środowiska, natomiast w przypadku modernizacji – w przypadku jeżeli prowadzić będą do znaczącego wydłużenia okresu ekonomicznego wykorzystania istniejących instalacji, zwiększenie mocy wyjściowej, itp.